

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trislojna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 64.

V Ljubljani, v torek 18. marca 1890.

Letnik XVIII.

Desetletnica.

So, ki ne najdejo niti pičice dobrega na vladi Taaffejevi. Nismo slepi zagovorniki sedanjega sistema toda s stališča konservativne politike moramo priznati, da se je od leta 1879 mnogo obrnilo na boljše. V minolih desetih letih je vlada pokazala vsaj voljo, da hoče kreniti s krive poti liberalnega manšterstva ter nastopiti tir rodovitnih narodno-gospodarskih reform v konservativnem smislu. V državno-pravnem in političnem oziru smo napredovali, vzbujajo se zopet zavesti krščanskih načel v družini in državi ter utrjuje podlago daljnemu razvoju. Prebivalstvo čuti, da oblastva skrbé s pazljivejšim očesom za blagor njegov. To pa ni delo trenutka ali le ugodnih slučajev. Naloga grofa Taaffeja je, da ustanovi v Avstriji sistem stalnih načel s preosnovami na postavnem potu; sistem, ki kaže konservativni značaj v tem, da spoštuje obstoječe pravice in življenja zmožne in vredne pridobitve.

Jedna pglavitnih točk programa sedanje vlade je: mir med narodi. V tem in marsikaterem drugem oziru grof Taaffe iz raznoterih vzrokov ni še dovršil svoje misije. A da smo tudi v narodnem oziru napredovali, da vlada priznava vsaj načeloma narodno enakopravnost, dokaz so nam sedanje razmere v ožji naši domovini kranjski. In v tem pogledu ima mnogo zaslug, in tega ne more nihče tajiti, e. kr. deželni predsednik, preblagorodni gosp. Andrej baron Winkler.

Pred desetimi leti dne 18. marca 1880 poklicala ga je cesarjeva milost na to važno, in recimo naravnost, na težavno mesto. Kake so bile razmere na Kranjskem pred desetimi leti, to znano je vsakemu, ki se peča z domačo politiko. Slovencev ogromna večina ni imela onega vpliva, odločilne besede, ki ji gre po božji, pravni in zgodovinski pravici. Gospodovali so v deželi večinoma možje, ki

niso poznali njegovih potreb in želja. Na domačih tleh čutil se je Slovenec tujca. Vsi naporji odličnih rodoljubov, da bi narodna enakopravnost posijala tudi pred slovenska vrata, imeli so le malo začasnega uspeha. Po presvetlega cesarja zaupanju dobili smo na čelo deželne vlade moža, ki je obema narodnostima v deželi strogo pravičen, in to je, kar smo želeli in dobili.

Slovenski rod je bil dovolj tlačen in zmučen, a se je ohranil vsaj v svojem jedru, in to nam je porok, da se nam ni treba bati za bodočnost. Korak za korakom smo napredovali navzlic vsem oviram. Da pa smo si priborili važnejša mesta v deželni upravi, na tem moramo zahvaliti poleg naših prvoboriteljev tudi načelnika politične uprave, ki je po svojem pravicoljubju vedno deloval po géslu: Vsakemu svoje!

Preblagorodni gospod deželni predsednik je doživel v deželi marsikatero grenko uro, zakaj stari birokratizem in prevročekrvni možje iz narodnega tabora metali so mu polena pod noge; časnikarske hijene črnile so ga pred svetom, ker je spoznal in priznal, da nenaravne razmere nimajo obstanka.

Baron Winkler si je pridobil s svojo prijaznostjo, pravičnostjo in neumorno delavnostjo za občni blagor v deželi srca vsega prebivalstva. On je v resnici očetovski dobrotnik v vsakem oziru. Za vpravdo občinske uprave, preosnovno zdravstva, zboljšanje občil, v deželni postavitvi in upravi pridobil si je trajne zasluge. Kot izkušen mož in izvrsten jurist podpiral je deželne zastopnike s svojimi sveti v deželnem zboru in posameznih njegovih odsekih. Zato je tudi umevno in naravno, da mu danes čestita vsa dežela in se mu poklanjajo zastopniki raznih društev, izražujoč mu svojo zahvalnost in udanost. Tej želji se pridružujemo i mi, želeč mu: In multos annos!

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

V seji dne 10. marca je začel razpravljati hrvatski sabor osnovo nove kazenske postave proti sodnikom. Že v zadnjem dopisu sem na kratko omenil, da se le-ta postava kuje proti že tako zmanjšane neodvisnosti sodnikov, kajti to zahteva naš sedanji upravni sistem, ki tako osrečuje Hrvatsko na vse strani. Ako bode ta postava potrjena, potem je prenehala neodvisnost naših sodnikov. Že v zadnjem zasedanju je želela vlada, da se postava sprejme, kakor je bila od nje predložena, vendar se to ni zgodilo, nego je bila povrnena odboru, ki je pa tudi zdaj ni mnogo izpremenil. V vsakem drugem saboru bi se o takej postavi temeljito razpravljalo. Pri nas pa je večina pustila, da proti postavi govorita dva opozicijska govornika, ter ni smatrala za vredno, da kaj odvrne tema dvema govornikoma, nego se glavna razprava precej za tem dovrši. Drugi dan naj bi govoril le še kak član vlade in pa poročevalec. Poročevalec ima zadnjo besedo. Zastopnik vlade pa more govoriti, kadar ga je volja in kolikokrat hoče. Zakaj pa gospoda ni branila postave poprej, nego je bila dovršena generalna debata? Po našem mnenju, govoriti kedar drugi nič več ne sme odgovarjati, ni posebno junaštvo, ali pa more tudi pomeniti, da stvar ni dobra, katero dotičnik brani.

Razpravo je začel poročevalec, glasoviti profesor pravne zgodovine na našem vseučilišču dr. Fr. Spevec, kateremu pri tej priliki ni pomogla vsa pravna literatura čisto nič, kajti težko, da se nahaja kje v kakej knjigi dokazov, s katerimi bi bil mogel obraniti to postavo. Ostala Evropa stoji visoko nad našimi pravnimi in upravnimi odnošaji, in potem je menda tudi literatura o teh predmetih čisto drugačna, nego bi jo radi videli naši mameluki. Mi se

LISTEK.

Slovaški duhovnik v Vacovu.*)

Čudna je bila naša družba v državni vacovski ječi. V dvobojih, sicer ne krvavih, opraskali smo nekatere ljudi in veliko je bilo sedaj naše veselje, da smo na dva ali tri tedne prišli sém, v ta mali žolti dom, preživeti nekoliko novodobne romantike, da bi potem z mučeniškim nimbusom mogli vrniti se domov.

Ta naša družba je pušila čeli božji dan. Ponašljamo: Od sedme ure jutraj, ko so nas izpustili, do sedme zvečer, ko smo morali zopet v zapor, pušili smo neprenehoma. A ko smo govorili, bil je to pravi krič; predmet razgovora so bila naša junaštva. Zaprt je bil z nami nekdo, ki nikdar ni kadil, nikdar glasno govoril: krotak star slovaški župnik. Mirno je prenašal našo neznosno bližino. Bil je zaprt zaradi neke volilne agitacije. Častitljivi gospod je nosil v svojem zaporu dolgo sivo suknjo. Takisto siva je bila tudi njegova mala glava, sivi tudi kosmiči na njegovi bradi. Nisem mogel verjeti, da bi ta tihi starček, ki niti muhi nič žalega ne stori, mogel biti nevarnejši človek, nego smo mi — agitatorji. Ves svoj čas je porabil s čitanjem brevirja,

in ker je bilo ravno o postu, je tri dni v tednu živel ob kruhu in vodi. Mi nismo še videli takošnega asketa (samozatajevalca), zato je bil za nas kaj zabaven. Med tem, ko smo mi prebili čele dni na dvoru, je on le redko kdaj prišel iz svoje celice. Staro njegovo glavo smo videli večinoma le skozi mrežo — nad brevirjem.

Nekega dne prouzročil mi je moj knjigotržec veselje, poslavši mi cel zavoj novih knjig. Med knjigami ležal je tudi tenak, meni že znan snopič, namreč popularno predavanje Büchner-jevo. V tem je zbral občeznani materialist glavni obseg svojih večjih del: da Bogá ni. Ta teorija, zlasti še takó oskubena, more strašno vplivati na vernega človeka, ki ne pozná spisov tega nemškega bogatajca. Sklenil sem torej, da poskusim ta učinek na priležnem mediju — na velečastitem gospodu župniku. Ako bi se morda bomba razpočila pred njegovo celico, gotovo bi se on tega hujše ne ustrašil.

Nisem se motil. Častitljivi gospod je čital snopič le pol ure, že je letel iz svoje celice, kakor bi poslopje gorelo pod njim. „Strašna reč!“ je klical, mahajoč z jedno rokó, v drugi pa držal brezbožni listek — daleč od sebe. „Blasfemija, sakrilegij! Podlost! Zločinec ga je pisal, zločinec mu verjame!“

„Odpustite, velečastiti gospod, temu verjemó milijoni ljudi, med njimi tudi jaz.“

„Izgubljeni, nesrečni, bédni!“ klical je župnik, skoraj jokajoč.

„Ne toliko, kakor si morda mislite vi!“ rekel sem hladno. „Tudi mi imamo Bogá, samó imenuje se drugače: čast.“

„Čakajte, jaz vam povém o tej časti!...“

„Kakošno mnenje imate, velečastiti gospod, o časti, to je vaša stvar. Tudi jaz imam o Bogu svoje mnenje: Bogá ni. Kajti kje pa je? Naj se prikaže!“

„Strašno vas kaznuje, hitro sedaj!“ govoril je duhovnik, bled kakor smrt, z očmi, obrnjenimi proti nebu, kakor bi bil čakal, da udari strela v bogokletneža.

„Naj vidimo!“ zasmejal sem se topo. „To bode kaj dramatičen prizor!“

Duhovnik prestrašen me je pogledal. Ves je odrevenel. Naposled se je odzval s tihim, zamolklim glasom:

„Nú, sedaj vas ne kaznuje, toda kaznuje vas v jednom letu, kajti odvzame vam to, s čimur ste Ga sedaj osramotili: vaš razum.“

Spustil je na tla bogatajni spis, obrnil se proč od nas in odšel v svojo celico. Več ni prišel iz nje; nisem ga videl več, niti skozi mrežo.

Čez deset dni sem bil izpuščen. Tak tritedenski zapor v Vacovu je blizo toliko, kakor kratek obisk tople. Želodec, kite, čutnice, pljuča, glava, — vse je potem svežje. Toda jaz sem se sedaj vendar čutil, kakor da nisem v pravi koži. Čezmerna kurjava tobaka mi je vendar škodovala: zopet sem čutil na sebi znamenja ostrupljenja po nikotinu. Bil sem

*) Po resnični dogodbi iz „Budap. Hirap“-a posnели „Slovenské Pohľady“.

vedno tožimo na Madjare, da oni nam tolike krivice delajo; ali pri tej priliki bi lahko vprašali, so li tudi Madjari krivi, da ima Hrvatska take sinove, kakoršen je, postavimo, ravno ta Spevec? Kakšne teorije je razvil ta profesor pri tej razpravi, samo da obrani postavlo! Teorije Spevčeve so prava negacija človeškega dostojanstva, negacija vsakega pojma slobode in slobodnega osvedočenja. V očeh dr. Spevca ima ta osnova samo eno zaslugo, namreč to, da jo je vlada saboru predložila in za to je gotovo dobra ter bode todi narodu koristna. Tak more biti le oni vseučilišni profesor, ki si v svojem neznanju ne zna drugače pomagati, nego da psuje na katoliško cerkev ter se vladi prilizuje, kjer le more. Pa taki ljudje naj bi odgojevali slobodne državljane?

Proti osnovi sta lepo in temeljito govorila dr. Starčević in dr. Vrbanić ter oba sijajno pobila s svojega stališča ona načela, na katera se osnova naslanja, in njene temeljne ustanove. Dr. Vrbanić je namreč v ime svoje in svojih privržencev odbil osnovo, ki uvaža v sodstvo bizantinski servilizem, ki gré za tem, da stori iz sodnikov grobarje slobode in narodnih pravic. Le ta govor je bil velikega pomena, posebno radi vzvišenega in slobodoumnega stališča, na katerega se je postavil in s katerega je kritikoval osnovo. Po njegovih nazorih se po tej postavi uvaža definitivno oni provizorij, ki je dozdej pri nas vladal. Ona, mesto da brani sodnike, kadar vršijo postavlo, proti vsakemu vplivu od zgoraj, izpostavlja jih samovolji in stori popolnoma odvisne od njihovih predstojnikov. Le-ta osnova zaniče tudi ustavo. Vsa vlast nad sodstvom je v rokah bana. On vrši vrhovno nadzorstvo nad sodniki. Ali kaj pomeni le tako nadzorstvo, videlo se je pri vprašanju o našem arhivu. V ime nadzorstva, ki pripada banu nad arhivom, prenešeni so arhivalni spisi v Budimpešto. Pri samem sestavljanju kazenskih sodišč ima ban glavno besedo. Po tem takem se bode dogodilo v pravosodnem področju isto, kar se je pred kratkim storilo v upravnem. Ono, kar so pri upravnih oblastih veliki župani, to bodo pri sodnijskih predstojniki zbornih sodišč. Po tem je govornik tudi še razložil, kako bode ta postava demoralizovala sodstvo. Večina pa je vendar v kljub vsem tem dokazom sprejela osnovo postave za podlago specialne razprave, katera je bila pa tudi hitro končana, vendar pa moram omeniti neke izjave iz te razprave, katero je izgovoril poročevalec dr. Fr. Spevec ter s tem pokazal, da zares nima pravega pojma o človeškem dostojanstvu. Proti onej trditvi Vrbanićevej, da bode po tej postavi ban vrhovni nadzornik nad sodniki, on enostavno odgovarja: „Morda bode Obzoraški kabinet in njegova družba?“ Tak dokaz iz ust vseučilišnega profesorja je gotovo poniževalen, še bolj pa je poniževalno, kar zahteva on od vsakega uradnika. „Vsak uradnik“, pravi on, „ki oporeka vladi, bodisi že v službi ali zunaj službe, greši proti vernosti nasproti svojemu poglavarju: takih uradnikov vlada ne sme trpeti v službi.“ Pomislite si samo, kaj pomenijo take besede pri nas,

ko je ovađstvo na dnevnem redu ter se celó po vseučilišnem profesorju javno v saboru odobrava. Kaj takega se more samo pri nas govoriti, kajti v vsakem drugem saboru bi dotičnega govornika gotovo izključili iz vsakega kluba, kar bi tudi gotovo zaslužil. To sem opomnil samo zato, da vidite tega profesorja v popolnej luči, in da ni nič čudnega, če tako poniževalno govori o človeškem dostojanstvu, ko z druge strani v svojih predavanjih nič več ne ceni svetih stvari. Tako globoko pade človek, ki prezira ono, kar mora biti vsakemu v prvem redu sveto: namreč vero in narodnost.

Katoliško politično društvo.

(Konec.)

O tretji točki: Stavbeno-obrtna novela poročal je v temeljitem govoru g. A. Klein, deželni poslanec, član trgovske in obrtne zbornice in predsednik obrtnega društva v Ljubljani. Pojasnil je zgodovino obrtne novele iz l. 1859. in l. 1883. ter povdarjal, da so pri tem prezirani vzlasti stavbeno-obrtni krogi, za katere se tedaj ni nič postavnega sklenilo, marveč se je še le obljubilo. Prav je torej bilo, da se je taka stavbeno-obrtna novela sprejela kot točka dnevnega reda državne zbornice, a čudno je bilo, da je to točko predsedništvo odložilo na poznejše čase v razpravo; zato je dolžnost vseh onih, ki se zanimajo za stavbene obrtnike, da dvignejo svoj glas za postavno vredbo njih razmer; in ker imamo tudi v naši deželi obilno stavbenih obrtnikov, ki pričakujejo od takega zakona boljše prihodnosti, zato si šteje tudi katol. politično društvo, kateremu naj je med drugim tudi skrb za gospodarski napredek slovenskega naroda, v dolžnost, da o tem izpregovori in v tem oziru za zboljšanje razmer stavbenih obrtnikov odpošlje peticijo na državni zbor. Peticija se glasi:

„Visoka državna zbornica!

„Katol. politično društvo“ v Ljubljani ima med drugim tudi namen, pospeševati slovenskega naroda gmotni napredek v gospodarskih in socialnih zadevah, skrbeti mu je prav posebno za gospodarsko izobraženost.

Zato z veseljem pozdravlja in z zadovoljnostjo priznava, da je sedanja vlada s pomočjo postavodajalnih zbornic napravila s svojo obrtno novelo od 15. marca 1883. l. odločilen korak v socialni reformi. Vendar pa vlada sama, kakor tudi postavodajni zbori sami vedó, da je s tem vložena le podlaga, na kateri bo treba zidati še mnogo, preden da se vstanové postavni pogoji, od katerih je v mnogem odvisno blagostanje obrtno-delavskih stanov.

Vzlasti je blagostanje in gmotni napredek obrtno-rokodelskih stanov vseh tostranskih kronovin Avstrijskih, med njimi tudi kronovine Kranjske odvisen mnogo od tega, kako da se bo sklenila novela za stavbeni obrtni red, katero je vlada v § 23., alin 2, novele za obrtni red z dné 15. marca 1883, obljubila. Izrekla se je namreč gledé stavbeno-obrtno novele v imenovanem paragrafu kakor sledi:

Gledé stavbene obrti določijo se pozneje s posebnim zakonom splošna načela, katerih se je držati, kadar treba odobriti dokaze posebne sposobnosti za nastop v § 15., točka 6. naštetih stavbenih obrtij, in kadar treba določiti, kako na široko se raztezajo pravice posameznih kategorij stavbene obrti.“

S tem je visoka vlada, kakor tudi postavodajna zbornica sama priznala, da treba s posebno novelo vrediti in vtrditi razmerje in stanje stavbeno-obrtnih stanov ter v ta namen že pred šestimi leti izvršila načrt stavbeno-obrtno novele, ki pa še do sedaj ni prišel na dnevni red visoke državne zbornice.

Z ozirom na to, da je ta predlog že toliko let predmet razpravi obrtnega odseka visoke zbornice, a se še sedaj ni razpravljal v državnem zboru ter v naše začudenje zopet letos odložil z dnevnega reda seje vis. državnega zbora z dné 3. februarja 1890 na poznejše čase,

z ozirom na to, da so določila novega obrtnega reda za stavbene obrtnike popolno brez pomena, dokler se ne izvrši tudi stavbeno obrtna novela,

prosi najdostojneje podpisano „katol. politično društvo“ visoko državno zbornico, da izvóli načrt obrtno-stavbene novele prej ko mogoče postaviti na dnevni red, vsekako pa gotovo še v tem zasedanju.

2. Ker se pa imajo postavne, vrejujoče razmere podložnih držati gesla: „Vsakemu svoje!“ zato naj izvóli visoka zbornica poskrbeti, da omogoči onim, ki so se kake obrti pravilno izučili in se kot pomočniki dejanjsko v obrti urili, primerne pogoje za obstanek.

Z ozirom na to, da tudi po predloženem načrtu stavbeni podjetniki ohranijo svoje pravice, primerne njih višji tehniški izobrazbi

z ozirom na to, da v Avstriji 9065 mojstrov zidarjev, kamnosekov, tesarjev, studenčarjev in 44.753 stavbenih pomožnih obrtnikov: mizarjev, ključavničarjev, kleparjev, steklarjev, pečarjev, pleskarjev itd. in skoro toliko tisoč družin vsled neugodnih, ker postavno ne dovolj določenih razmer težko in željno pričakájejo ugodne rešitve novele stavbeno-obrtnega načrta

prosi najdostojneje vdano „katol. politično društvo“ v Ljubljani, da izvóli vis. zbornica vsprejeti vladine predloge stavbeno-obrtno novele in sicer § 2. po nasvetu manjšine obrtnega odseka visoke državne zbornice, ki se glasi:

Stavbeni podjetnik je opravičen voditi in izvrševati velike in druge sorodne stavbe; a on je dolžan pri izvrševanju stavb gledé onih del, ki spadajo v stroko mojstrov tesarjev, kamnosekov in studenčarjev, ali spadajo v opravičeni delokrog stavbenih pomožnih obrtnikov: ključavničarjev, mizarjev, kleparjev, steklarjev, pečarjev, pleskarjev itd., rabiti one obrtnike, ki so za dotična dela opravičeni.

Mizar g. J. Dogan podpira predlog odbora; omenja žalostnih razmer stavbenih obrtnikov, ter izraža željo, naj bi bila peticija kmalu uslišana po

(Dalje v prilogi.)

že pri zdravniku... Nekega krasnega dné sem šel po Andrašijevi cesti; veselo, prožno sem korakal po asfaltu. Hipoma ves prestrašen opazim posebno, nepopisno stvar. Vsakdo je gledal le za menoj. Vsak, ki mi je prišel nasproti. Vsak zagledal se je za trenutek vá-me ter šel dalje. Najpoprej sem si mislil, da morda moja obleka ni vsa v redu. Ogledal sem se v zrkalu v najbližnji prodajalnici: nič posebnega nimam na sebi. Grmi omnibus: kočijaž, popotniki, konduktér — vse gleda ná-me. Pride mi nasproti pestunja z malim otrokom na rokah, kateri je emulil prst; pogledala sta ná-me pestunja in otrok. Mraz me je spreletel. Urno sem jo zavil v tihotno stransko ulico. Pri vratih prve hiše ležal je velik črn pes: tudi ta je pogledal ná-me. Požuril sem se. Oči Eskulapa, naslikanega na vratih lekarne, so se zganile. Eskulap je pogledal ná-me.

Glavo sem imel takó težko, kakor bi ležala na njej teža najvišje hiše. Misli so mi zastale, v mojih možganih je bila le jedna sama ideja, ki je palila, kakor razbeljen nož: zmešan sem. Kakó sem prišel domov, ne vém. Takisto tudi ne vém, koliko ur sem si drgnil glavo, da bi pregnal iz nje to strašno idejo. Toda ta se ni premaknila, bil sem zmešan, norec. Ne vém več, kakó sem preživel dva tedna. Spominjam se le toliko, da sem se zatekal k vsemu, kar more zabavati: pil sem, igral, obiskaval gledišča, godbo itd. Nekoč sem se osemindeset ur vozil na vshodnem ekspresnem vlaku brez smotra, potikajoč se po postajah med Budimpešto in Oršovo.

Pa moje stanje je bilo tam še neznosnejše. Tudi tam sem skozi okno, ko so mi migotali pred očmi telegrafski stebri, videl neprestano grozno sliko: kakó v višnjevi opravi stopam skozi nizke dveri, a moj paznik jih zapira za menoj.

Prišel sem domov ob svitu. Poluzaspan služabnik mi je podal pisma, ki so mi med tem došla. Na vrhu je bil velik ovitek, na katerem je bil poleg mojega imena pečat ravnateljstva državne ječe vavovske. Hipoma sem odprl list. Župnik mi je pisal par vrstic naslednje vsebine: „Pogrozil sem se vam z najstrašnejšim, kar more zadeti človeka v življenju. Moja grožnja se je glasila skoraj takó, kakor kletev. A vendar ni bila kletev. Kajti vsak dan prosim Bogá, da bi Vas s kaznijo ne obiskal, marveč Vam odpustil, ko ste se proti Njemu pregrešili. Ko prestopim svojo kazen in mi bo mogoče pristopiti k altarju, priporočal Vas bom pri sv. mašah milosti neskončne dobrote.“

Vlegel sem se ter prebudil še-le v mraku. Glava mi je bila čista, lahka, jasna. Bil sem pomirjen, oblažen, srečen.

Posl. —kl—

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francošine preložil Martin Žiltir.)

(Dalje.)

Dolžnosti poslancev.

Poslanci so vezani po naročilih svojih volilcev (mandat imperatif). Prepovedano je poslancem kot takim biti v opravnih svetovalstvih denarnih družb.

Zbornica je zavezana, obravnavati vsako leto socialno vprašanje, če treba, tudi v posebnem zasedanju.

Dolžnost poslancev, dati račun o svojem poslanstvu štirikrat na leto in predložiti načrte preustroja zavrženih predlogov, kolikorkrat to pravilnik dovoli.

Dolžni so poslanci pri vsakem računodajanju povprašati svoje volilce o krajnih koristih; zato morajo prinesiti v zbornico in ondi potegovati se v odsekih in na govornici za krajne zadeve, za katere bi se večina volilcev izrekla.

Mislil sem, da mi je na novo priobčiti to pisanje. Iz njega se lahko razvidi, kam sem dospel trinajst let po mettray-ski kazni. Misel maščevanja me je vedno vzdržavala.

Troje republikanskih bratov nas je bilo; v imenu konservativcev se ni nihče oglasil. Jaz sem imel to neugodnost, da sem bil tuj v deželi in da sem nastopil, ko so moji tekmovalci že veliko prej delali za svojo kandidaturo.

Vladni kandidat, podpiran od prostozidarstva, bil je g. Malric, župan jednega glavnih krajev volilnega okrožja in generalni svetovalec-oportunist. Drugi tekmovalci, kolektivisti ali anarhisti, je bil državlján Digeon, nekdanji predsednik prekucijske komune v Narbonne; sodeloval je takrat, z Lujizo Michel, pri časniku „La Revolution Sociale“, ki je bila, kakor je nedavno odkril g. Andrieux, denarno podpirana od policijske prefekture.

sklenenem zakonu, ki bi tudi stavbenim pomožnim obrtnikom zagotovil pogoje za samostojni obstanek.

K sklepu pojasnjuje društveni predsednik, ki je ob enem ud obrtnega odseka v državnem zboru, stavbeno-obrtni načrt, ter izraža upanje, da se bo tudi za pomožne stavbene obrtnike doseglo ugodno razmerje. Tudi peticija za stavbeno-obrtno novelo bila je med splošnim odobravanjem soglasno vsprejeta.

Na vprašanje predsednikovo oglasi se za besedo društvenik g. A. P. Belec iz Šentvida nad Ljubljano ter omenja, da so obrtnikom obrtne postave premalo jasne, da treba o tem natančnih pojasnil, ker le potem se bo zavedal obrtnik svojih pravic in jih tudi za-sé tirjal. Želeti je torej, da v tem oziru zanaprej deluje „Katoliško politično društvo“; v ta namen izraža željo, naj bi izvolil odbor „Katoliškega političnega društva“ prav kmalu osnovati drugi svoj društveni shod v Šentvidu nad Ljubljano, ter zagotavlja, da bodo domači društveniki poskrbeli potrebno, da se shod izvrši dostojno in sijajno.

G. predsednik obljubi, da bode odbor uvaževal to željo ter prej kot mogoče zbral svoje društvenike na drugem shodu „Katoliškega političnega društva“ v Šentvidu. Sklepajoč prvi društveni shod, zahvali g. predsednik navzoče društvenike in prijatelje društva, ker so se v tolikem številu vdeležili zborovanja. S tem priča že prvi shod, da se je naše društvo postavilo na trdno podlago ter da se ga slovensko ljudstvo oklepa z zaupanjem! V ta namen prosi g. predsednik društvenike, naj širijo zanimanje za društvo na vse strani ter mu vzlasti pridobivajo novih udov. Vzglede nam bodi „Katoliško politično društvo“ na Zgornjem Avstrijskem, ki šteje nad 30.000 udov. Vsakdo naj stori v tem oziru svojo dolžnost, in tudi okrog našega mladega društva se bo kmalu zbiralo na tisoče udov vrlega ljudstva slovenskega. S to nado sklne okoli osme ure g. predsednik prvi shod „Katoliškega političnega društva“.

Zadovoljno sme biti „Katoliško politično društvo“ s svojim prvim shodom, katerega so počastili s svojo navzočnostjo blagorodni gosp. deželni glavar, osem deželnih poslancev, več mestnih odbornikov ljubljanskih, prečast. gg. stolni kanoniki, mnogo meščanov itd. To je znamenje, da vživa društvo zaupanje pri vseh stanovih. To zaupanje si bo skušalo društvo obraniti in pri drugih utrditi z neumornim delovanjem v prospeh ljubljenskega našega naroda.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. marca.

Notranje dežele.

Škofjska izjava in parlamentarni položaj. Tudi uradni listi pišejo o tem važnem vprašanju. „Presse“ pravi: Škofje so s svojega stališča izjavili načela, ki bi bila veljavna v šolstvu.

V teh osmih dneh kandidovanja sem mogel obiskati samo štirinajst občin, šteje pa jih to okrožje jedeninsedemdeset. Tudi nisem bil kaj znan v tem kraju; le glas mojih nedavnih pravi je šel pred menoj; in še večina teh vrlih poljedelcev je slišala le površno pripovedovati o mojih razporih s pravico; veliko jih še ni prav vedelo, kaj je hudodelstvo zasramovanja. Moji republikanski tekmovalci so se okoristili s to nevednostjo volilcev in so dali nabiti zjutraj na dan glasovanja v vsem okrožju take-le napise:

„Naznanilo volilcem. — Nepotrebno je glasovati za kandidata Leona Taxila. Glasi njemu oddani se ne bodo mogli šteti. G. Leon Taxil se ne more voliti, ker je bil mnogokrat obsojen, in to večkrat zaradi tatvine.“

Vkljub tem zaprekam, vrednim moje drage demokratske stranke, dobil sem 2279 glasov, kar je prouzročilo ožjo volitev. Toda nisem več kandidoval pri drugem glasovanju. Do dobrega se mi je pristudilo. Odkritosrečno povem, da me je manj bolelo, da sem podlegel, kakor so se mi studile republikanske šege. Gorjé, da se navadno krivica spozna še le, ko je tudi nas zadela osebnost. Jaz sem do takrat ménil, da je vse dovoljeno proti veri; zvedel sem na svoje stroške, da je obrekovanje najostudnejša in najzaničljivejša reč na svetu.

Tudi silovitosti se moji ljubeznivi tekmovalci niso zdržali. Na večer pred volitvijo sklical sem volilni shod v narbonsko gledišče; ondi so se dogodili

Ker so škofje izjavili, da se hočejo o tem še razgovarjati, je to dokaz, da niso še izrekli vladni ultimatum. „Fremdenblatt“ pravi, da so škofje s svojo izjavo označili le svoje cerkveno stališče. Izjava je dokazala, da je Gaučeva šolska novela nepotrebna. List dalje obžaluje, da naučni minister ni takoj pojasnil stališča države. „N. Fr. Pr.“ pa piše: Klerikalna stranka ne more sprejeti sprave, tudi ko bi hotla. Državni stroj se je ustavil, in grof Taaffe bi moral odstopiti, kar pa se ne bode zgodilo, ker iz ozadja vstaja že poljsko-češko nemška večina. To je skoraj neverjetno, toda mogoče. Tako utegne nastati avstrijski kartel po Bismarkovem vzgledu. V opoziciji bi bili na eni strani Mladočehi in klerikalci, na drugi nemški radikalci in antisemitje.

Kazenski odsek je državnemu zboru predložil poročilo o ponarejanji živil. V tem poročilu je izraženih več želja, katere je sprožil najvišji zdravstveni svet.

Moravsko. Moravski deželni odbor je prosil vlado, naj bi v kratko zasedanje sklicala deželni zbor, da sklne deželno posojilo v znesku 9 milijonov.

Galicija. Finančni minister je dovolil, da se razdeli 5000 meterskih stotov solnih odpadkov iz rudokopa pri Velički onim okrajem, kjer je največja revščina. Avstrijske železnice so znatno znižale prevozne tarife za sol, krmo in koruzo iz Ogerske in Rumunije.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. je ustanovil katoliško duhovsko vlado (hierarhijo) na Japonskem. V Tokiju, Nangasakiji in Kiotu je ustanovil škofovske sedeže. Nadalje je ustanovil sv. oče apostolsko predstojništvo v nemških naselbinah v Kamerunu. — Nemški cesar Viljem je poslal sv. očetu Leonu XIII. po Schlözerji pisanje, v katerem naznanja imenovanje knezoškofa Koppa za nemškega zastopnika pri berlinski konferenci. Ob enem izraža cesar svoje upanje, da bodo podpirali sv. oče in katoliško duhovništvo rešitev delavskega vprašanja. Sv. oče se zahvaljuje, da je izvoljen knezoškof Kopp in poudarja: „Rešitev socialnega vprašanja je obsežna v krščanskem navodilu posebno gledé na nedeljski počitek in verski pouk.“ Nadalje omenja sv. oče, da se je vedno pečal s socialnim vprašanjem, katero je vedno zanimalo sv. cerkev.

Italija. Žalostne finančne razmere in vedno bojevanje v Afriki prouzročujejo laškemu kralju in njegovim ministrom veliko skrbij. Židovi pariški nočejo več podpirati laške vlade s posojili, ker je v zvezi z Nemčijo in Avstrijo. Anglež se je pa tudi začel nekaj obotavljati, menda se že za to boji, kar je posodil. No, sicer pa laški dolg Angliji ni premajhen. Kaj pa laška zaveznica Nemčija? Ravno sedaj je nemška vlada najmanj pri volji, da bi komu kaj posodila. V Berlinu je borza nekaj v žalostnem stanju, in Italija ne more upati, da dobi tu zdravilo svoji finančni bolezni. Sploh je v Nemčiji večina tacihi ljudi, kateri Italiji malo zaupajo. — V zbornici je interpeloval Imbriani, zakaj se je prepovedalo prilepiti po vogalih oglas gledé na Oberdankovo svečanost. Ministerski predsednik Crispi mu je ugovarjal, da žali bajé omenjeni oglas zakone o tiskovinah in kazenski zakon. Vlada mora gledati na to, da se spoštujejo mejnarodne razmere in domači zakoni. — „Agenzia Stefani“ poroča iz Masauha: „Menelik dalje prodira. Mangaša se hoče

podvreči, a Ras Alula se obotavlja, ker se boji, da ga ne denejo v verige in odpošljejo v Italijo.“

Francija. Iz Pariza se 15. t. m. poroča: Freycinet je sprejel nalogo sestaviti ministerstvo. Dalje se zagotavlja, da je Freycinet dovolil na zahtevanje predsednika republike Carnota, da še obdrži portfelj vojnega ministerstva. Freycinet se ne bode nič pogajal radi ostalih portfeljev, dokler ne bo govoril s Constansom, ki se vrne zvečer v Pariz. — Drugo poročilo se glasi: Na povabilo Freycinetovo, da sprejme Constans portfelj, odgovoril je Constans: „Ne morem zabraniti vstopa v vlado, katere načelnik bi bil Freycinet.“ Freycinet je ponudil potem Constansu portfelj vnanjih zadev ali notranjih, ali pa večje poslanstvo. Ker je pa pokazal Constans večje veselje do vnanjih zadev ministerstva, pričakovati je, da bo naslednik Spullerjev. — Delavski shod souskega in loirskega okroga zahteva od berlinske konference, da se odstranijo stoječe armade, ker bajé ovirajo delavsko prostost in so vzrok narodovega propada. — „Memorial diplomatique“ poroča: „Francoski poslanik v Londonu, Mr. Waddington, opomnil je Salisbury-ju, kateri ga je vprašal po pojasnilu o francosko-dahomeyskem boji, da Francija ne namerava osvojiti dežele Dahomey, a groznega postopanja kralja dahomeyskega ni mogla trpeti.“

Rusija. V Rusiji se je zopet vzbudilo gibanje med nihilisti. Židovski listi slov pisateljico Čebrikovo, kot največjo rusko domoljubkinjo, ki je nameravala s svojim pismom na carja le blagostanje narodu ruskemu. — Rusija je začela zopet svoje čete proti zahodu pomikati, kar je vzbudilo splošno pozornost posebno v Berlinu.

Nemčija. Znano je, kako je propala kartelna stranka pri zadnjih nemških državnih volitvah. Njen zaščitnik knez Bismarek je primoran poiskati si drugo večino v državnem zboru. In zgodilo se je, kar je bilo pričakovati. Nemški kancelar Bismarek išče večine pri katoliškem centru. Poročalo se je že, da ste bili v preteklem tednu dve konferenci med knezom Bismarkom in skušenim voditeljem katoliškega centra dr. Windthorstom, kar utegne imeti dobre posledice. Berlinski listi vzlasti „Nord-deutsche allgemeine Ztg.“ poudarjajo, da bode monarhijska državna avtoriteta zastopana najbolj med konservativci in v katoliškem centru. Sem ter tja budé se nadeje, da dovoli knez Bismarek vsem še izključenim katoliškim redom vrnitev v Nemčijo in da bodo duhovniki nadzorovali šolstvo. Verske šole so že na Pruskem in tamošnji katoliki nimajo v tej zadevi nobenih težav. V eni zadevi ima naša država pač nekaj posebnega, namreč, da posnema Nemčijo v vseh zadevah, a gledé na glavno reč, na vprašanje verske šole, stoji še vedno na židovsko-liberalnem stališču. — Berlinske konference se vdeležujejo vse evropske države razven Rusije in balkanskih držav. Pri konferenci vrše se obravnave v francoskem jeziku. Dokler ne mine konferenca, ne bode se ničesar objavljalo o upravah in naredbah gledé na delavsko vprašanje. — O Bismarkovi krizi je zopet vse potihnilo, kar se razlaga iz tega, da se kancelar Bismarek nagiblje k drugi večini v državnem zboru. Knez Bismarek, stari birokrat, hotel je bajé radi tega ostaviti ministerstvo, ker ni našel nikake večine v novem nemškem državnem zboru za nadaljevanje svoje notranje politike, a o spojitvi konservativcev s kat. centrom ni ničesar hotel vedeti. Vsekako pa je videti, da se nagiba knez Bismarek

prizori pristnega divjaštva; kolektivisti so poskusili raznesti dvorano s tem, da so prebili in odtrgali več plinovih cevi.

Narbonsko okrožje, v katerem sem skušal zasadi protiklerikalni prapor, je zibel svetnika moje družine: sveti Frančišek de Régis je bil namreč rojen v Fontconverte pri Narbonni.

Leta 1881 sem postal ud prostozidarstva, in vendar sem se vsiljeval za poslanca zoper brata Malric-a, kandidata sprejetega od velikega Orijenta. Ta neodvisnost mi je donesla neutolažljivo jezo v družbi. Pravil sem drugej nagajivosti, kakoršne so mi delali moji ložni tovariši. Ko sem bil sprejet v skrivno družbo, vedel sem že naprej za komedijo različnih poskušanj. Znanih mi je bilo mnogo rečij, iz katerih delajo veliko skrivnost; vedel pa nisem, da si vsak ud naloži verigo, ki se tako težko nosi. Družba me je na-se vlekla po svojem neverskem sovraštvu; ko bi si bil mogel domnevati robstvo, kateremu se udje podvržejo, gotovo bi se ne bil dal sprejeti v njih skrivnosti.

Kakor hitro sem pokazal voljo, da hočem biti prost, se je pravo rovanje začelo med velikim Orijentom in menoj. V prvem zvezku dela „les frères trois-points“ (Bratje s tremi pikami) je opisan ta prepir, v katerem sta posredovala Victor Hugo in Louis Blanc. Ti dve častitljivi osebi sta tajili, da bi bili pisali neka pisma; resnica je, da zaradi svoje velike starosti se nista več spominjala. Treba mi je bilo pokazati njuna lastna pisma in osramotiti ju

pred občinstvom zaradi njih pomanjkljivega spomina. Ta sramota nasproti dvema velikašema demokracije uničila me je popolnoma v srcu glavarjev prostozidarstva. Poslednjič sem izstopil iz nestrpne ločine v oktobru l. 1881.

En mesec prej je bil prvi splošni shod prostomiselstva v Parizu. Vdeležil sem se tega shoda kot zastopnik šesterih družb prostozidarstva. V tem zboru je bilo veliko šundra in ukrenilo se je precej hudega. Glasovali so navzoči za to, da se katoličanstvo v kratkem uniči; Bog naj se prepodi iz bólnic in šol, odpové naj se konkordat, zató stroški za bogočastje itd. Zavezali so se, vzdržavati v deželi veliko protiklerikalno delovanje, da se počasi prisili očitno oblastvo spolniti želje zborovalcev. Poslednjič so sklenili, da ima biti velik mednarodni shod prihodnje leto v Rimu samem, iz sovraštva do papeštva in kakor vrhovno zatiranje prostomiselstva in socializma pred Vatikanom samim. Odbor petnajstih udov je bil imenovan za prirejenje imenovanega shoda v Rimu.

V tem zboru je bilo precejšnje število poštenih in nesvarljivih ljudi iz zasebnega življenja, ki so po nesreči zašli v to najzaslepljenejšo stranko. Razen teh odkritosrečnih prenapetnežev bili so pa tudi nesramni kričači in celo osebe dvomljive npravnosti, in ti so znali najspretnješe užigati neversko strast množice.

Seje so bile javne. Spominjam se enega svojih sobratov pri časnikaštvu in prostomiselstvu, takrat

malce od svojih načel k katoliškemu centru, kar potrjuje vzlasti njegov pogovor z dr. Windthorstom. Nemška vlada namerava ustanoviti za stalno blagostanje delavcev v prihodnje novo ministerstvo pod predsedništvom tajnega svetnika Hintzpetra, odgojitelja nemškega cesarja Viljema II.

Izvirni dopisi.

Iz šentviške županije pri Zatičini, 13. marca. Redki so dopisi v slovenskih listih iz našega kraja; saj tudi ni čudno, ker pri nas skoraj ni nobenega prometa ali društvenega življenja in tako na tihem živimo. Lansko leto so skušali nekateri nekaj šariti, pa so dobili svoje plačilo, in sedaj molče.

Največja novica za nas je, da bodo gradili železnico. To je tudi nas vzdignilo, da smo se začeli zanimati za stvar. Dne 16. m. m. je tudi nas obiskal g. državni poslanec Šuklje. Sicer smo še-le zadnji trenotek zvedeli o njegovem prihodu, in vendar se nas je zbralo okoli 50. Kaj in kako je gospod govoril, je znano iz družih dopisov. V imenu občine šentviške je gospoda poslanca pozdravil gosp. notar Stanko Pirnat. Vspeh razgovora je bil ta, da so takoj podpisali 2600 gl. za nakup delnic, drugi dan je bilo podpisanih že 4200 gl. Podpisali bi bili še več, ko bi prej vedeli o prihodu gospoda poslanca; tudi občina bi bila podpisala znatno svoto, ko bi tedaj imeli župana. Še večje bi bilo zanimanje, ko bi šentvidčanje v bližini dobili kolodvor, a čujemo, da bode skoro uro daleč od nas. Na boljšem so v tem oziru Višnjegorci, kar pa jim privoščimo.

Društvenega življenja v pravem pomenu besede mi ne poznamo. Bralnega društva nimamo nikjer v bližini, akoravno ljudje radi beró. Tako pogrešamo tudi pevskega zbora. Imeli smo že pred leti dober pevski zbor, a je zaspal vsled „infaultence“.

Tudi za gasilno društvo se pri nas premalo brigajo. Pred kakimi štirimi leti je bilo ustanovljeno, a sedaj že umira. Da še živi, pokazalo je dne 9. m. m., ko je priredilo tombolo, ki je za orodje donesla precejšen donesek. Treba je boljšega vodstva, orodja, shrambe itd. Tudi vodé nimamo pri rokah. Dva velika vodnjaka sta skoraj suha. Ako nastane požar, česar nas Bog váruj, uničena je vsa vas. Novo županstvo naj bi v tem oziru kaj storilo. Od novega gospoda župana pričakujemo več nepristranosti, da ne bode rekel kakor prejšnji, da hoče le nagajati šentvidčanom.

Dnevne novice.

(Povodom desetletnice g. barona Winklerja.) odkar je deželni predsednik na Kranjskem, so mu sinoči čitalnični pevci s „Sokolom“ priredili bakljado in serenado. Pevci so zapeli tri zборе. Že včeraj so mu čestitali podmaršal vitez Keil, brambovski polkovnik baron Gall in žandarmerijski major Rummer. Danes so se mu poklonili uradniki, preč. stolni kapitelj pod vodstvom prevzvišenega gosp. knezoškofa, deputacije raznih društev in korporacij

je bil intransigent in sedaj oportunist, temu so kot govorniku najbolj ploskali na tem pariškem shodu. Pripeljal je s seboj ženo: dočim on razklada svojo modrost na govornici, ona po dvorani lovi pooblaščenke iz provincije. Ni si moč misliti ostudnejšega in sramotnejšega.

Ker je pravično, pustiti vsakemu, kar mu gré, hočem takoj dostaviti, da se ta ostudni par ni prišteval skupini zveze, znane pozneje pod imenom: antiklerikalna liga; moč se je prišteval družbi posvetne vere (foi laïque).

Protiklerikalna liga se je takrat še le porodila, bila je še le v zibeli. Kasneje bom odločil celo poglavje tej ligi, kajti igrala je imenitno ulogo v francoskem prostomiseltvu.

Od zdaj na dalje ne bom več pripovedoval v časoslovnem redu. Čitatelj pozna načrt vojskovanja, začetega zoper Boga, vero in njene služabnike; videl je, kako sem prišel do tega, da sem se zapisal med vojake te nespametne vojske; vé, po kakih okoliščinah sem postal praporščak brezbožnosti. Odslej, da se pripovedovanje bolje razume, bode dobro skupaj postaviti brez določbe dóbe, dejanja, o katerih se mi je še izpovedati. Končal bom to razpravo s pripovedovanjem, kako sem bil poslednjič rešen zoper svojo voljo iz tega brezdna pogube. (Dalje sledi.)

iz mesta in dežele. Danes zvečer ob 9. uri mu priredi slovensko pevsko društvo „Slavec“ bakljado in serenado.

(Prečastiti stolni kapitelj ljubljanski) se je danes dopoldne ob 10. uri poklonil prevzvišenemu gospodu knezoškofu pod vodstvom milostivega gospoda stolnega prošta dr. Klofutarja, ki je z izbranimi in prelepimi besedami izrekel zahvalo na tako vzorni in osrčevalni izjavi vodilnih načel, po katerih se mora rešiti pereče šolsko vprašanje, da se šolska mladina ne odtuji veri Kristusovi in onemu zadnjemu namenu, za kateri je Bog ustvaril človeštvo. Navdušenim besedam izbornega prečastitega g. govornika so odgovorili prevzvišeni gosp. knezoškof, da jim je to storiti velevala vestna dolžnost kot višjih pastirjev. Omenjena izjava avstrijskih škofov bodi vodilna zvezda vsem katolikom, duhovnikom in neduhovnikom.

(Spominska slavnost za Dav. Trstenjakom) se odloži, ker jo bodo skupno priredili „Pisateljsko društvo“, „Sokol“ in narodna čitalnica ljubljanska v čitalnični dvorani. Dan slavnosti bode pravočasno naznanil odbor „Pisateljskega društva“.

(Glas izmed občinstva.) Iz krakovsko-trnovskega predmestja v Ljubljani se nam poroča: Zadnji čas začel se je mestni magistrat bolj brigati za naše predmestje, kakor je bila sicer njegova navada. Pričeli so skrbeti za naše zdravje in zato so uprizorili — lov na perice, vzlasti na predmestjih: Krakovem, Trnovem, Žabjaku itd. Ako je razobešenih par robcev pod hišnim oknom ali poleg vode, precej se vse popiše in perica mora na magistratu plačati kazen. — Mi vémo, da smo dolžni pokorščine postavni oblasti, vendar si drznemo vprašati: Kdaj je bilo to tako ostro prepovedano, vsaj iz zadnjega časa ni znano, da bi bili brali kak tak razglas? Ako prepoved ni bila razglašena, kako da se ljudje precej kaznujejo? Ako je zdravju škodljivo, perilo zunaj sušiti, kje naj je revež suši; dvorišča nima, podstrešja ne, torej edino le v sobi. Ali ni zdravju še veliko bolj škodljivo, ako se mokro perilo celi teden pari v zaduhli sobi? Sploh ali reveževo zdravje in življenje nima nobene cene? Ako pa mestni magistrat hoče po predmestjih tako strogo postopati v tem oziru, tedaj pa prosimo, naj to stori tudi v drugem oziru. Mi se ne pritožujemo, ko v grdem vremenu gazimo blato do členkov, ker vémo, da je mesto prvo, potem še le predmestje. Mi smo zadovoljni, da nam brlé navadne svetilnice, ker s plinovimi nočemo napravljati mestu novih stroškov. V mestu se ponašate z makadam-tlakom po mnogih ulicah; mi smo zadovoljni da ga nam narava sama vravnava, kakoršno je ravno vreme: danes trdo, jutri mehkeje. O vsem tem molčimo, dasiravno v primeri z drugimi meščani enake davke plačujemo. Ker smo pa že pri tem, še to-le: Trnovski mestni log bode kmalu brez drevja; vse bodo iznesli iz njega gozdni tatovi, mi nismo zoper to, da revež pobira suhljad, a da seka mlado drevje, to ne gre. Posestniki so pripravljeni, plačevati gozdnega čuvaja za log; prosili so že na magistratu; vse se je obljubilo, nič storilo. — Cesta v trnovski mestni log od mitnice naprej ni bila posuta morebiti že petnajst let; ob času pokojnega g. Podkrajška bilo je v tem oziru drugače; mestna občina je poskrbela, da je bila cesta nasuta; ako se je kak posestnik branil, nasuli so mu jo mestni delavci na njegove troške. Tako sploh delajo občine. — Ako je toliko skrben magistrat za snago in zdravje v našem predmestju, vprašam: Kdaj se bode vredil prostor na „bregu“; kdaj se bode postavil ondi potrební „pissoir“, kar je baje že potrdil mestni zbor? — Dokler moramo vse to gledati, ménimo, da toliko časa tudi ni treba loviti naših peric, ki si želijo pri tem svoj kruh služiti.

Jeden v imenu mnogih móž iz

krakovsko-trnovskega predmestja.

(Na graškem vsenčilšču) je bil danes promoviran doktorjem prava bivši Triglavan in vrli naš koroški rojak g. Alojzij Kraut, rodóm iz Bistrice pri Pliberku. Čestitamo iz srca odločnemu narodnjaku.

(Dolenjska železnica.) Knez Karol Auersperg je podpisal 50.000 gl. za dolensko železnico. Doslej so v Kočevji podpisali 115.000 gl.

(Imenovanje.) Začasni vladni koncipist gospod Egon baron Winkler je imenovan definitivnim vladnim koncipistom.

(Redivivus.) Dne 14. t. m. smo naznanili med dnevnimi novicami, kakor se nam je sporočilo iz Istre, da je umrl slikar in podobar g. Ivan Gosar. Danes pa nam je ta gospod poslal lastnoročno pi-

sano izjavo, da še živi na jezo istrskim šarenjakom. — Obžalujemo to pomoto našega dopisnika in želimo od mrtvih vstalemu g. Gosarju še mnogo let in obilo naročnikov.

(Osebnosti.) Presvetli cesar je podelil mestnemu zdravstvenemu služabniku gosp. N. Rusu v Ljubljani srebrni križec za zasluge. — Povodom umirovljenja je dobil g. e. in kr. stotnik K. Spinar v Ljubljani značaj majorja. — Umrl je včeraj v Gradci dvorni svetovalec g. J. Pogačnik, star 66 let, rodóm iz Tržiča.

(„Slovenski Pravnik“) ima v tretji številki nastopno vsebino: 1. X.: Pravni leki in njihovi roki v upravnem postopanju. 2. O uradnem pospeševanju civilnih pravn. 3. Odvetniškemu pomladku! 4. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Ni upravičen deležnik pridržati računa, ki mu je bil radovoljno predložen. (§ 830. obč. drž. zak.) b) Pristojnost sodnih oblastev za tožbe o moteni posesti v razdelitvenem postopanju. c) Odvetniški koncipient smé svojega odvetnika zastopati tudi v rednem ustnem postopanju na deželi. 5. Pravna vprašanja. 6. Književna poročila. 7. Drobne vesti. 7. Člani društva „Pravnika“ 1890. l.

(Na državni gimnaziji v Celji) je s pričetkom šolskega leta 1890/91 razpisana učiteljska služba za slovenščino kot glavni predmet in klasično filologijo. Prošnje do 15. aprila štajarskemu deželnemu šolskemu svetu. Na višji realki v Gorici je s pričetkom prihodnjega šolskega leta razpisana učiteljska služba za opisno geometrijo. Prošnje do 15. aprila deželnemu šolskemu svetu za Gorico, Gradiško in Trst.

(Katoliškemu razumništvu!) Opravičene pritožbe o verski mlačnosti katoliškega, zlasti mlajšega razumništva množé se vedno bolj, in to po vsej pravici. V istini je to žalostni kulturni pojav, da baš naš naraščaj pada v verski indiferentizem. Obiskovanje cerkvá mu je postranska stvar in molitev odveč. V tem oziru bodi v vzgled naši inteligenciji zavidanja vredna verska gorečnost nekaterih inovercev. Kakor nas vsakdanja skušnja v življenji uči, nedostaje nam Slovencem v vrstah naših pravnikov vrlih bojnikov cerkve in njenih pravic, koji bi bili temeljito podkovani v božjih naukih, ker le tem načinom mogli bi vspešno pobijati in zavračati krive razloge iskrenejših, pravniških inovercev. Nedostatek slovanskih pravnikov, prošinjnih s strokovnimi vednostmi in katoliškim duhom pokazal se je najbolje pri razpravi o židovskem vprašanji v državnem zboru. Izmed prisotnih slovanskih katoliških pravnikov ni si upal ni jeden zavrnuti blodne trditve Blochove in dr. Zuckra po zasluženji! Na misel nam prihaja profesor, koji se ni sramoval molitve „Rožnega venca“; bil je to 87letni starček, dr. modroslovja in medicine, vitez K. Emil Schafhäutl, vseučiliški profesor v Monakovem, ki je umrl te dni. Pravilno je hodil dan za dnevom ob šestih zjutraj k sv. maši in zvečer ob petih k češčenju „Rožnega venca.“ Pokojnik je bil člen akademije véd in je spisal več nego 200 duhovitih razprav. Dr. Schafhäutl ni bil nikoli oženjen. Svojemu géslu: „Moli in delaj!“ ostal je zvest in dosleden do smrti!

(Slovensko gledališče.) Jutri bode izven predplačila in znižano ceno slovenska predstava. Igrali bodo burko: „Pojdimo na Duunaj“.

(Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah) ima drugi občni zbor v nedeljo dne 23. marca ob 4½. uri popoldne v gostilni „Pri lepih Barkovljah“. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo o društveni knjižnici. 5. Slučajno vpisovanje novih pevcev in podpornih udov. 6. Posamični predlogi in želje. 7. Volitev novega odbora. Častiti društveniki naj se v obilnem številu vdeležé tega važnega zbora.

Raznoterosti.

— Napredovanje katoliške cerkve v Angliji. L. 1792. ste bili v Londonu le dve kapeli. Za francoske revolucije pribežalo je na Angleško kakih 8000 duhovnikov, ki so sozidali več kapel, v katerih so se zbirali katoliki. Dandanašnji pa ni več temu tako. Ne več na skrivnem, kakor pred sto leti, temveč javno mašuje, pridiguje in deli sv. zakramente 387 mašnikov in sicer v 155 cerkvah. Anglija in Wales sta razdeljena v jedno nadškofijo in 14 škofij, cerkvá je 1340 in 2339 mašnikov. Nadškofija sama ima 124 cerkvá in 353 mašnikov.

— Polje mumij. Ameriški popotnik pripoveduje o bojnem polji, kjer je bila 1879. l. vojna med državama Chile in Peru (Južna Amerika). Pokrajina je baje prav taka, kakor je bila po bitki pred 10. leti. V tej krutej vojni je palo okoli 2000 Peruancev, ki krijejo še danes bojno polje. Kisla

solitarjeva soda, od katere so tla kar premočena, pomutila je padle borilce. Kakor so padli leže, vse vprek ter krijejo tla v pisanih vrstah.

— Razpok. V premogovih rovih v Morfju na Angleškem je bil strašen razpok. Več sto delavcev je zasutih, mnogo mrtvih.

Telegrami.

Černomelj, 18. marca. Mestni zastop črnomaljski imenoval je barona Andreja Winklerja c. kr. deželnega predsednika o priliki desetletnice njegovega velezaslužnega, uspešnega in pravičnega delovanja svojim častnim meščanom.

Dunaj, 18. marca. „Wiener Ztg.“: Umirovljeni pristav deželne deske in zemljiške knjige pri deželnem sodišči v Ljubljani, Reichl, je dobil naslov in značaj načelnika deželne deske in zemljiške knjige.

Dunaj, 18. marca. Vlada je predložila postavo o posojilu za reveže v Galiciji, posebno za semena, in izraža željo, naj bi se hitro rešila. Zbornica je v tretjem branji brez debate sprejela postavo o odškodovanju nedolžno obsojenih ter razpravljala o mnogih peticijah, katere je gorko priporočila vladi.

Kotor, 17. marca. Soproga kneza Petra Karadjorjevića, hči kneza črnogorskega, je umrla.

Sofija, 17. marca. Ker so našli še več listin, pričela se bode obravnava proti Panici koncem marca.

Berolin, 17. marca. Govori se, da je knez Bismarck danes izročil svojo ostavko. „Köln. Ztg.“ poroča, da bode knez Bismarck v kratkem odstopil.

Berolin, 18. marca. Wolffov bureau poroča: Listi poročajo, da je cesar sprejel ali bode v kratkem odstop kneza Bismarcka. — „Tagblatt“ poroča, da je ostavka grofa Herberta Bismarcka odklonjena.

Berolin, 18. marca. Wolffov bureau poroča: Vsak čas bode cesar potrdil včerajšnjo prošnjo kneza Bismarcka, da odloži kancelarstvo in ministersko predsedništvo. Herbert Bismarck ostane še v službi.

Pariz, 17. marca. Listi poročajo, da je Ribot prevzel ministerstvo vnanjih stvari. Ministerstvo je torej sestavljeno.

Carjigrad, 17. marca. Na železniški progi Ismid-Angora so bili umorjeni: jedna ženska, neki nadzornik in italijanski asistent.

Carjigrad, 18. marca. Veleposlanik baron Calice je dobil veliki kordon Osmanie-reda z briljanti.

Javna prošnja in zahvala.

Že več let deluje katoliško podporno društvo v Celji nekako tajno, kakor bi ga ne bilo. Vendar še živi in skrbi z vedno tisto požrtvovalnostjo za revne učenke zasebne dekliške šole šolskih sester in ubožne šolarke okoličanske deške šole, kakor je to storilo pred leti, ko se je ustanovilo. O Božiču skrbi jim za toplo obleko in obutev, ker jih še vedno o imenovanem času obdari po 100 do 150 z raznovrstnimi darili. Gleda nadalje na to, da dobiva četirkrat na teden po 160—180 šolarjev in šolaric toplo kosilce v poslopji šolskih sester; kupuje revni šolski mladini imenovanih šol potrebne knjige, pisala itd., kar mu dela veliko stroškov.

Koliko dobrot skazuje katoliško podporno društvo okoliškim in mestnim šolo obiskujočim siromaškom, vé le tisti, kateremu so razmere tukajšnjih prebivalcev znane in vidi dan na dan kruha stradajočo mladež po šolskih klopeh. Temu se mora opomoči le z milodari.

Imenovano društvo pa tudi drugo, od prve veliko težavnišo nalogo vrlo izvršuje, vzdržuje namreč šolske sestre učiteljice in vsestransko skrbi za potrebna učila, kurjavo, popravo šolskega poslopja in drugih za šolo potrebnih reči. To ni mala reč v sedanjih toliko slabih časih za majhno skromno društvo. Vendar stori vse to celo natihoma, ker se mu dozdeva, da je vsakdnevno in potrebno ter nima nič izvanrednega za čitatelje naših slovenskih listov. O da bi mu le ravno tako na tihoma in veliko število novih udov in podpirateljev nasproti vrelo k skupnemu delovanju.

Dobrotljivi Bog pa tudi delovanje tega koristnega društva obilno blagoslovja. Početna dvorazrednica razširila se je tekom desetih let in še prej v četirirazrednico, zvezano z otroškim zabaviščem, vzdrževanim po slavni družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Vsled tega tudi število ta zasebni zavod obiskujočih otrok leto za letom raste tako, da je štela šola z vrtecem ob koncu šolskega leta 1888/89. 326 otrok.

Jasno je torej, da je postalo poslopje pozidano leta 1881. z ozirom na trirazrednico premajhno, ter se začela javljati potreba dozidanja ali povečanja poslopja. Pa kako to doseči?! —

Vrli podjetniki stavbe dosežanega šolskega poslopja držali so se početkom in vedno gesla: „Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača“, in začeli so, nadaljevali ter srečno dovršili, opiraje se na božjo pomoč in usmiljena srca dobrotnikov. Saj jim je bilo edino na tem ležeče, da se zasebna dekliška šola v Celji utrdi in vstraja.

Moj namen tukaj ni razpravljati pomen te šole. To je prijateljem našim predobro znano! Drznem se pa omeniti, da kdor daje za to šolo, daje svoj milodar takorekoč v dvojni misijon.

Kakošnih prostorov vam neki še manjka, prašal bo kdo, ki je že videl precej lepo hišico šolskih sester v Celji. — Radi bi še dobili dve primerni sobi za otroško zabavišče, kateremu so na prošnjo zastopnikov slavne družbe sv. Cirila in Metoda šolske sestre začasno odstopile prostrano sobo, kojo živo potrebujejo. Zraven tega še vsaj eno šolsko izbo, da moremo po potrebnosti narediti enemu razredu vsoprednico ali paralelko, ali kar bi še bolje kazalo, da bi razširili četirirazrednico v petrazrednico. V posameznih razredih imamo namreč po 80—90 učenk, kar gotovo ni umestno, tembolj ne, ker šolske izbe niso posebno prostorne. Razun tega gre tudi za primerno kapelo, ki se ima postaviti v čast Jezusovemu presvetemu Srcu, da bi sprejemala saj 500 do 600 oseb, in bi se mogla šolska mladež vdeleževati v domači kapelici šolarske sv. maše, opravljati druge pripuščene pobožnosti itd. Da se bodo dan za dnevom tukaj opravljale molitve za naše mile dobrotnike, ni mi treba omenjati. Presveto Srce našega božjega Vzveličarja bo pa tudi gotovo vsak najmanjši dar po božje vrnilo. Do sedaj še namreč ni nikjer v obližji enake cerkvice ali kapelice in vendar naj bi bila pobožnost in preslavljenje presvetega božjega Srca med nami vrlo razširjena.

Prosim Vas tedaj, premili prijatelji in dobrotniki naši, sprejmite in uslišite to našo javno prošnjo blagim srcem, odprite svoje zakladnice ter pošljite svoje darove v prid naši premili nadopolni mladini vsak po svoje. Vsak naj pošlje predstojništvu šolskih sester v Celji, kar mu najboljšo srce narekuje. To bo darove prehvaležnim srcem sprejemalo in zahvalno objavljalo.

Ce bi pa bil morebiti kdo vendar v zadregi, koliko se naj za to reč pošlje in kdo se naj tem dobrotnikom pridruži, hočem vsem p. n. bralcem priti na pomoč s sledečo zahvalno objavo:

Za dozidanje šolskega poslopja in kapele so blagovolili darovati do sedaj:

Nj. veličanstvo presvetli cesar Franc Jožef I. 200 gl.; samostan č. oo. trapistov v Reichenburgu 20 gl.; Marija Kurboš, dekla v Celji, 50 kr.; Neža Kerošec, posestnica na Babnem. 20 gl.; Elizabeta Brinovec, hišna posestnica v Celji, 105 gl.; velečastiti g. zlatomašnik Tomaž Jeretin, župnik v Te-

harjih, 5 gl.; Zupanec Urša, zasebnica na Zgornjem Hudinji, 10 gl.; Zupanec Valentin, kmet na Zgornjem Hudinji 50 gl.; Prekoršek Terezija, na Zgornjem Hudinji 100 gl.; Liza Marot, kuharica v Celji, 5 gl.; veleosp. gospod J. Pečnak, veleposestnik na Teharjih dal nam je prirejen strop, kojega hrani na svojem hramu, dokler ga ne bomo rabili; vreden je 80 gl.

Iz tega je razvidno, da se milostno ozirajo na nas vsakojaki stanovi. Saj se vsak še tako majhen dar sprejme z največjo hvaležnostjo. Prosimo torej še enkrat prečastito duhovščino in vse druge prijatelje in dobrotnike naše šole, blagovolite uslišati našo prošnjo in na zamerite nam naše trdne nade, katero stavimo v brezmejno dobrotljivost vaših src, ker resnično je, da nimamo nič in bi vendar radi nekaj dosegli edino le po preveliki radodarnosti in naklonjenosti prostovoljnih dobrotnikov naših.

Dobro delo, katero storite ni hipno, marveč bo živel naprej i verskonravno v vzgojeni in krščansko-vzgladni ženski mladini, sčasom — v narodu.

Vsem zaznamvanim dobrotnikom prisrčni: „Bog Vam plačaj!!“

Umrli so:

14. marca. Frane Korinšek, laborant, 34 let, Dunajska cesta 15, exud. pleuritis. — Helena Vidmar, kuharica, 84 let, Hrenove ulice 5, marasmus.

15. marca. Uršula Pavlič, delavčeva žena, 75 let, Hradeckega vas 2, prsna vodenica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mmHg
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
17	7. u. zjut.	725.9	6.2	sl. svzh.	dež	0-20 dež
	2. u. pop.	725.7	12.6	sl. jzpad.	oblačno	
	9. u. zveč.	726.7	7.4	sl. zap.	dež	
Srednja temperatura 8 ¹ / ₂ za 5-4° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87	gl.	45	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	87	„	65	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„	90	„
Papirna renta, davka prosta	102	„	30	„
Akije avstr.-ogerske banke	933	„	—	„
Kreditne akcije	309	„	75	„
London	119	„	35	„
Srebro	—	„	—	„
Francoški napoleond.	9	„	43	„
Cesarski cekini	5	„	62	„
Nemške marke	58	„	50	„

Organist in cerkvenik,

ki že več let službo opravlja, zmožen igranja na gosli, more voditi Cecilijansko petje in zna več ročnih umetnostij, želi si na večji fari ali kakem trgu službo premeniti, in sicer o sv. Juriju ali do 15. maja. — Več pové opravništvo. (1)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,
priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje
za stokadoranje, samokolnice,
traverze in stare železniške šine
za oboke, znano najboljši kam-
niški Portland- in Roman-ce-
ment, sklejni papir (Dachpappe)
in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

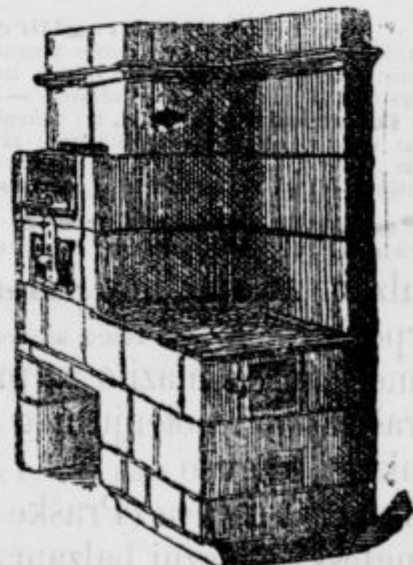
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s ka-
terimi je mogoče v malih urah in
majhnimi stroški na pravem mestu do-
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo
vsi deli za izkopane vodnjake, železne
cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste
trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfelder Gyps) za
gnojenje polja.

Društvo pogrebne bratovščine sv. Jožefa

bode imelo

19. marca, t. j. sv. Jožefa popoldan, ob 4. uri
v šolski sobi tukajšnjega frančiškanskega samostana svoj
letni občni zbor,
h kateremu so vsi moški udje povabljeni.

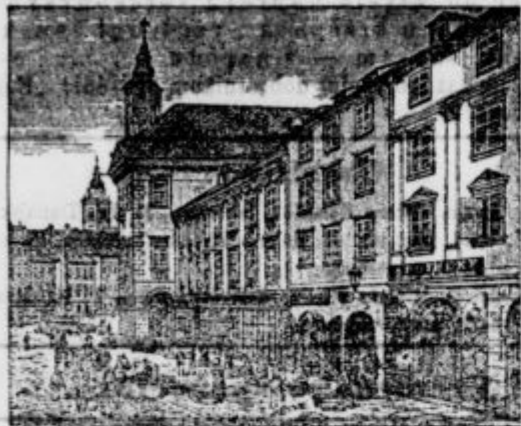
(2-2)

Odbor.

Najboljša (20-5)
bruska suknja
razpoložljiva po originalnih
tovarniških cenah
tovarna hiša suknarja
Siegel - Imhof
v Brnu.
Za elegantne
pomladno in poletno
moško obleko
zadostuje odrezek v dolžnosti
3-10 metra, to je 4-danajski
vati. — Odrezek volja:
gld. 4-80 iz navadne,
gld. 7-75 iz fine,
gld. 10-50 iz jako fine,
gld. 12-40 iz najfinjše
pristine ovčje volne.
Tudi se dobe v največji
izbihi: s svilo prečkana
grebenasta suknja, blago za
ogrtače, loden za love in
turiste, peruvienne in to-
sking za salonske obleke,
predpisana suknja za gg.
uradnike, blago iz su-
kanca, ki se sme prati,
pristno pique-gilet-biogo itd.
Za dobro blago in točno
dopušljanje se jamči.
Uzorcji zastavljeni in franko.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočila
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna,
Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francišku“
(obenem kemična tovarna) V., Hundsturmstr. 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“,
VIII., Josefstädterstrasse št. 30.
Dunaj: Lekarna dr. Otóna pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“,
III., Radetzkyplatz št. 17.

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda
aromatična, vpliva okrepčevajoče
zabranjuje gnilebo zob ter odstranjuje
iz ust neprijetni duh. Jedna velika
steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek
splošnje priljubljen, vpliva jako
okrepčevajoče ter ohranjuje zobe
svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je
došlo mnogo zahvalnih pisem, ima
vedno sveži v zalogi

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Zunanja naročila
se s prvo pošto izvršu-
jejo.

Katoliška Tiskarna
priporočila raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Cerkvene ure,

ure za šole, vojašnice, tovarne
in druga javna poslopja, za indu-
strijske naprave in kolodvore izde-
lujem trdne in z vsemi najnovejšimi
popravami in iznajdbami po naj-
nižjih cenah.

Cerkvam in občinam dovoljujem
ugodne plačilne pogoje.

Cenike razpošiljam na
željo brezplačno.

Stolpnih ur in mehanična
delavnica (12-3)

Rihard Liebing
Speising pri Dunaji, Hauptstrasse 66.

Trgovina z železnino ALBIN C. AHČIN-a

v Ljubljani,

Gledališke ulice šte. 8

priporočila svojo bogato zbirko

nadgrobnih križev,

pristno pozlačenih in najfinejše izdelanih, ali
tudi surovih.

(12-2)

Dalje se priporočila v izdelovanje grobnih
in cerkvenih omrežij (gavtrov) itd.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulae (Gironde).
Dom MAGUELONNE, pripor.
Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bru-
selj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporj Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo.
Benediktincev (po nekoliko kapljic
na vodi) ozdravi in zabrani gnji-
lobo zob, jih obeli in utrjuje;
okrepčuje in popolno ozdravi
čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n.
citateljem, opozorjé na to starodavno
ter prekoristno iznajdbo — najboljši
in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)

rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah
dišav. (29)

„Zum gold.
Reichsapfel“

J. PSERHOFER-ja

lekarna
na Dunaji,

I., Singerstrasse šte. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, zaslužijo po vsej
pravici poslednje ime, ker je v resnici premnogo boleznij, pri kater h te kroglice izvrstno pomagajo. Ze mnogo
desetletij razširjene so te kroglice splošno, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male
zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Škatljica s 15 taciimi kroglicami stane 21 kr., 1 zavoj
s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje
denar, stane s poštne prosto pošiljavi: zavoj kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld.
35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoj se ne
odpošlje.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecno

Pserhoferjeve kričistilne kroglice
in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovnem navodilu za rabo ime J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferjev. Lonček 40 kr. S frankovano pošiljavi 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. Steklenica 50 kr.

Američansko mazilo za protin 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavi 75 kr.

Balzam za gušo flakon 40 kr., s frankovano pošiljavi 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice) proti sprijenemu želodcu, slabemu prebavljenju itd.,
steklenica 22 kr.

Angleški čudezni balzam steklenica 50 kr., mala steklenica 12 kr.

Fijakarski prašek proti kašlju itd., škatljica 35 kr., s frankovano pošiljavi 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, škatljica
2 gld.

Univerzalni obliž prof. Stendela, domače sredstvo proti ranam, oteklinau itd., lonček 50 kr., s
frankovano pošiljavi 75 kr.

Universalna čistilna sol A. W. Bullrich-a. Izvrstno domače zdravilo proti posledicam slabega
prebavljenja, škatljica 1 gld.

Razven tu omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske far-
macvtilne specialitete in se predmeti, ki bi slučajno ne bili v zalogi, preskrbe na zahtevanje točno in cenó. —
Pošiljave po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa proti povzetju. — Če se denar naprej
pošlje (najbolj po poštni nakaznici), je poštnina dosta nižja, nego pri pošiljavam s povzetjem. (12-3)

MATIJA HORVAT,

čevljarski mojster

V Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32

priporočila se v obila naročanja raznovrstnega

obuvala

za gospode, gospé in otroke,

katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivo trpež-
nega blaga in po zahtevi od najfinejše do najpro-
stejše oblike. (11-2)

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
priporočam svojo bogato zalogo

klobukov in slamnikov

najnovejšega kroja in iz zanesljivo trpežnega blaga.
Dalje imam v veliki izbihi vsakovrstne čepice po naj-
različnejših cenah. Imam tudi v zalogi

nove baše čepice za požarne brambe.

Sprejemam in izvršujem vsakovrstna

krmarska dela,

ter shranjujem kožuvinu čez poletje.

Spōstovanjem

Anton Krejči,

klobučar in krmnar,

Kongresni trg št. 8, v Ljubljani.

Gg. dijakom dovoljujem prednostne
cene. (15-2)